

VELIKI KVIZ BUSINESS.HR-a:

Koliko znate o Hrvatskim autocestima

TOČNI ODGOVORI:

1. PITANJE:

Glavni kadrovik u Hrvatskim autocestima, iz kojih napokon u širu javnost izbijaju sve afere koje su se nakupljale u toj državnoj tvrtki, bio je bivši predsjednik Vlade Ivo Sanader.

Sanader je ondje prvo postavio za čelnog čovjeka Marija Crnjaka, igrača Marine Matulović Dropulić, koja je, kao i Crnjak, dioničar IGH Jure Radića. A IGH je za Crnjakova mandata od HAC-a dobio poslove vrijedne više od 500 milijuna kuna.

Resorni ministar Božidar Kalmeta u Upravi HAC-a postavio je pak Milivoja Mikulića, bivšeg bechtelovca. Treći je član Uprave bio i ostao još uvijek Josip Sapu-

nar, koji je u HAC-u bio zadužen za financije još u doba Račanove vlade.

No, 2006. godine Sanader smjenjuje Mikulića i na njegovo mjesto dovodi Marija Lovrinčevića, koji slovi kao kadar braće Žužul i Skladgradnje.

S obzirom na to da su se u HAC-u počele sukobljavati struje oko IGH, Žužula i Kalmete, uskoro odlazi iz HAC-a i Crnjak i na njegovo mjesto dolazi Jurica Prskalo, kadar Luke Bebića iz Metkovića, dakle intimusa Ive Sanadera, koji će u Upravi držati uvijek Lovrinčevićevu stranu.

U međuvremenu je imenovan i četvrti član Uprave, Slavonac Ivica Mlinarević, kojega je uz Sanaderov blagoslov na to mjesto pogurao Vladimir Šeks.

2. PITANJE:

Ni jedan član Uprave pa ni predsjednik Uprave HAC-a ni prstom nikad nije smio maknuti bez blagoslova Ive Sanadera. Onaj tko se drznuo, bio bi maknut.

Neposlušnost je tako stajala posla Mikulića, koji nije htio maknuti s gradilišta autocesta prema Pločama tadašnju tvrtku Stipe Gabrića Jamba GP Dubrovnik i natjerati ostale građevinare da još više poslova prepuste Skladgradnji.

Stradao je tada i Sandro Vukelić, direktor gradjenja. Na njegovo je mjesto došao Goran Legac, koji slovi kao igrač Skladgradnje, kao i Lovrinčević. Kalmeta ništa nije mogao Lovrinčeviću, ali ni Legcu, uz jasnu Sanaderovu poruku: Njega ne diraj!

3. PITANJE:

Uprava HAC-a morala je raspisivati natječaje i potpisivati ugovore kad bi to Sanaderu odgovaralo.

Njemu je tako došlo da prije prošlih lokalnih izbora otvori što više gradilišta pa je HAC raspisao natječaje i potom potpisao i ugovore za gradnju podravskog ipsilona, autoceste prema Dubrovniku te završetak autoceste Zagreb-Sisak, iako HAC nije imao, a nema ni sada, osiguran novac za financiranje gradnje tih autocesta.

Sanader je u srpnju pobjegao i ostavio, među ostalim, i te ugovore, koje Kalmeta pokušava zasad neuspješno raskinuti.

4. PITANJE:

Previše je igrača u igri oko

gradnje autoceste gdje svatko hoće svoj dio kolača.

Valjalo je tako podmiriti izvođače koji su po Sanaderovim uputama morali davati dio poslova podobnim poizvođačima, vladajuća stranka isto je morala biti podmirena, a onda i razni pojedinci bliski Sanaderu.

Kroz "situacije" su se provlačili razni troškovi, osim za automobile, to su i razne usluge marketinskih agencija i drugih tvrtki iza kojih navodno stoje nablizi Sanaderovi suradnici poput Mladena Barišića i Marija Zubovića.

5. PITANJE:

Kako bi se namirili svi krakovni hobotnice, više nije bilo dovoljno 7 milijuna eura za kilometar autoceste. Tase cijena gotovo utrostručila.

ČLANOVI UPRAVE
HAC-a MONTAŽA

estama?

Kad je domaći konzorcij pobijedio na natječaju za 96 kilometara autoceste od Splita do Ploča 2005. godine, ponudio je cijenu sedam milijuna eura po kilometru. U međuvremenu su ti isti izvođači na novim natječajima počeli nuditi ne manje od 10, pa čak i 20 milijuna eura po kilometru, koliko stoji dionica Doli-Dubrovnik. Duga je samo 30 kilometara, a stajat će ukupno 4,4 milijarde kuna.

6. PITANJE:

Na natječaje HAC-a mogu se svi prijaviti. No, koliko je to uzaludno ako nisi dio "ekipe", pokazuje primjer makedonske tvrtke Granit koja se svojedobno prijavila na natječaj za gradnju dionice autoceste Zagreb-Sisak. Granit je uredno HAC-

u poslao svoju ponudu, za koju je ekipa iz domaćeg konzorcija doznala i nije joj se nikako sviđela jer je bila daleko manja od iznosa koji je dogovoren s HAC-om i među domaćim građevinarima. Stoga nitko nije poslao ponudu osim Granita i natječaj je poništen.

Na novi natječaj Granit se nije javio, dobio je drugi posao, sanaciju dijela autoceste Zagreb-Lipovac, a autocestu prema Sisku dobili su domaći, podobni građevinari.

7. PITANJE:

Konstruktor, Dalekovod, IGH, Hidroelektra-niskogradnja, Strabag, Osijek Koteks... tvrtke su koje su najviše zaradile od hrvatske cestogradnje.

Dogovor među njima bio je nužan, ali presudan je ipak

1. Do 1. srpnja 2009.

kandidat za člana Uprave HAC-a, da bi to i postao, morao je imati:

- a) Kravatu s likom Boba Buildera (1 bod)
- b) Želju za luksuznim automobilima (2 boda)
- c) Neke karakteristike Pinokija (3 boda)
- d) Preporuku doktora Ive Sanadera (10 bodova)

2. Što je glavni opis posla člana Uprave i NO-a HAC-a?

- a) Doći u neizgužvanom odijelu na posao (1 bod)
- b) Pravilno disati (2 boda)
- c) Rasporediti kad vozi koji automobil: parnim datumima audi, neparnim toyotu ili touareg (3 boda)
- d) Pažljivo provoditi upute doktora (10 bodova)

3. Kako Uprava HAC-a raspisuje natječaje?

- a) Fino (1 bod)
- b) Lijepo (2 boda)
- c) Kakvo je ovo pitanje? (3 boda)
- d) Po receptu doktora Ive (10 bodova)

4. Kako se određuje cijena radova?

- a) Stvarni troškovi, plus audiji za članove Uprave (1 bod)
- b) Stvarni troškovi, plus audiji, plus dodatak za stranku (2 boda)
- c) Stvarni troškovi, plus audiji, plus dodatak za stranku, plus doprinos za doktorove odabranike (3 boda)
- d) stvarni troškovi, plus audiji, plus dodatak za stranku,

bio blagoslov Sanadera da mogu dobiti sve te poslove za koje su se dogovorili.

IGH je projektirao i procjenjivao vrijednost radova po kojim bi se onda raspisivali natječaji, Konstruktor i ekipa bi se dogovorili tko će ponuditi koliku cijenu na kojem natječaju, IGH bi opet nadzirao njihove radove. I to je to. Sve je jasno.

8. PITANJE:

Skladgradnja je malo po malo sve više širila svoja gladna usta. Na početku je braći Žužul bilo dovoljno da budu podizvođači pa su im po Sanaderovim naređenjima glavni izvođači morali prepuštati poslove poput dovršetka tunela Mala Kapela. No, Skladgradnja nije više željela biti podizvođač nego glavni izvođač.

plus doprinos za doktorove odabranike, plus participacija (10 bodova)

5. Cijena kilometra u posljednjih je pet godina skočila sa 7 na 20 milijuna eura jer:

- a) Počeli smo graditi sve ljepše autoceste, a ljepota nema cijene (1 bod)
- b) Ah, te nestašne cijene (2 boda)
- c) Pa lakše je podijeliti svima po nešto kad se računa sa 10 nego sa 7 (3 boda)
- d) Tako je odredio doktor Ivo i o tome se ne raspravlja (10 bodova)

6. Tko se može javiti na HAC-ove natječaje?

- a) Svi koji donesu potvrdu iz vrtića da su se kao mali igrali s bagerima (1 bod)
- b) Svi koji donesu potvrdu iz vrtića da su se igrali s lvom (2 boda)
- c) Svi koji donesu potvrdu iz vrtića da ih je Ivo uvijek pobjeđivao (3 boda)
- d) Svi koji su malom Ivi uvijek davali dio svog džeparca (10 bodova)

7. Tko pobjeđuje na HAC-

➤ REZULTAT:

Ako je zbroj vaših bodova manji od 10:

Niste upućeni baš najbolje, vjerojatno radite u Uskoku i Državnom odvjetništvu

Ako je zbroj vaših bodova od 10 do 99:

Poprilično ste upućeni, vjerojatno radite u HAC-u na mjestu člana Uprave

Ako je zbroj vaših bodova 100:

Odlično ste upućeni, doktore Sanaderu

Sanader je tako Željku Žderiću, čelniku Konstruktor, jasno rekao: Skladgradnja mora dobiti trećinu svakog posla. I bi tako. Na natječajima za podravski ipilon, autocestu do Dubrovnika i do Siska, Skladgradnja se prvi put pojavila kao glavni izvođač i dobila ono što joj je Sanader i obećao.

9. PITANJE:

Bojenje tunela Sveti Rok i Mala Kapela mogao bi biti najlakši primjer za Uskok i krim policiju na kojem bi mogli rasplesti čvor malverzacija u HAC-u. Ohrabreni Sanaderovom potporom, Žužuli su se razbahatili i uzeli za taj posao 43 milijuna kuna i još dogovorili osam milijuna za dodatne radove kojih, naravno, nije bilo. A to je matrica po kojoj su se gra-

ovim natječajima?

- a) Onaj tko da najpovoljniju ponudu (1 bod)
- b) Onaj tko se dogovorio s ostalim ponuditeljima da ima najpovoljniju ponudu (2 boda)
- c) Onaj tko je obećao da će dio posla dati Skladgradnji (3 boda)
- d) Onaj tko i dalje Ivi daje najveći dio svog džeparca (10 bodova)

8. Dogovor kuću gradi, a autoceste:

- a) Bager (1 bod)
- b) Rovokopač (2 boda)
- c) Valjak (3 boda)
- d) Sklad (10 bodova)

9. Kako HAC određuje cijene bojenja tunela?

- a) Prenapuhano (1 bod)
- b) Pretjerano (2 boda)
- c) Nabildano (3 boda)
- d) Skladno (10 bodova)

10. HAC je skraćena od:

- a) Hokus-pokus Abrakadabra Cijena (1 bod)
- b) Haiku Aneksa i Cijena (2 boda)
- c) Nemam pojma (3 boda)
- d) Hobotnica na AutoCesti (10 bodova)

dile autoceste pod Sanaderovom vlašću. Napumpana cijena u glavnom ugovoru, a onda obvezno i aneks ugovora s povećanjem 25 posto. Da svatko bude podmiren.

10. PITANJE:

Hobotnica je nabolji izraz za ono što se radi u hrvatskoj cestogradnji. Glava je bio Ivo Sanader, a krakovi su bili, i još uvijek se drže iako je glava pobjegla: struja IGH s Marinom Matulović Droupulić na čelu, Konstruktor i ekipa sa Željkom Žderićem, zatim krak Žužula, a tu je i Kalmetin krak koji je barem kao resorni ministar odgovoran za ono što se svih tih godina događalo u zagrljaju krakova hobotnice na autocesti.

Josip Bohutninski

josip.bohutninski@business.hr